

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 25. Şubat 2026.

Sayı : 1723

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10/3847

MAPEG verilerine göre Muğla il yüzölçümünün %68'inin ihale, arama ve işletme ruhsat alanı kapsamında bulunması; 2026 yılında 35 yeni maden sahasının daha ihaleye çıkarılması; söz konusu sahalarda önemli bölümünün orman, tarım ve zeytinlik vasfı taşıması; su havzaları, karbon yutak alanları ve biyolojik çeşitlilik üzerinde telafisi güç riskler barındırması hususları birlikte değerlendirildiğinde, Muğla ilinde yürütülen ve planlanan madencilik faaliyetlerinin çevresel, ekonomik, sosyal ve hukuki etkilerinin kümülatif ve bütüncül biçimde araştırılması zorunlu hale gelmiştir. Bu kapsamda ruhsatlandırma süreçlerinin Anayasa'nın 56'ncı maddesinde düzenlenen sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı, 7552 sayılı İklim Kanunu, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ve kamu yararı ölçütleri bakımından değerlendirilmesi; su güvenliği, tarımsal üretim kapasitesi, turizm ekonomisi ve gelecek nesillerin hakları üzerindeki etkilerinin ortaya konulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.18.02.2026

Özge ÇAVDAN
Çarabekale Mu

Ayhan BARUT
Aclara Mu

Gizem Özcan

Muğla Milletvekili

GEREKÇE

MAPEG'in 2022 yılı sonu verilerine göre Muğla il sınırları içerisinde tanımlanan ihale, arama ve işletme ruhsat alanlarının toplamı, ilin yüzölçümünün %68'ini kapsamaktadır. Yaklaşık 12.974 km² yüzölçümüne sahip Muğla'da ruhsatlandırılmış alan büyüklüğü 8.820 km²'ye ulaşmakta; bu durum ilin mekânsal planlamasının üçte ikisinden fazlasının madencilik faaliyetine konu edilebileceği anlamına gelmektedir. Mevcut 946 adet arama ve işletme ruhsatı ile 1.955 adet ihalelik saha dikkate alındığında, 2026 yılında 35 yeni sahanın daha ihale edilmesi yalnızca idari bir işlem değil, Muğla'nın ekonomik ve ekolojik geleceğini belirleyecek stratejik bir tercihtir. Bu yoğunluk, planlı ve dengeli kalkınma anlayışından ziyade, kenti tek bir sektöre bağımlı hale getirme riskini doğurmaktadır.

21 Ocak 2026 ve 7 Şubat 2026 tarihli Resmî Gazete ilanlarıyla Muğla'da ihaleye çıkarılan 35 maden sahasının toplam büyüklüğü 164.010 dönümdür. Bu alanın 106.794 dönümü orman, 15.374 dönümü tarım arazisi, 7.151 dönümü zeytinlik vasfındadır. Yalnızca bu sahalarda 2 milyondan fazla ağacın bulunduğu hesaplanmaktadır. Orman, tarım ve zeytinlik alanlarının bu ölçekte madencilik faaliyetlerine açılması, karbon yutak alanlarının azalmasına yol açacak; Türkiye'nin net sıfır emisyon hedefleriyle doğrudan çelişecektir.

7552 sayılı İklim Kanunu'nun sera gazı emisyonlarının dengelenmesine yönelik hükümleri, karbon yutak alanlarının korunmasını ve artırılmasını öngörmektedir. Buna rağmen orman ve tarım alanlarının maden sahalarna dönüştürülmesi, ulusal iklim taahhütleri ile uygulama arasındaki uyumsuzluğu ortaya koymaktadır. Türkiye'nin uluslararası platformlarda ilan ettiği 2053 net sıfır hedefi ile yerelde yürütülen ruhsatlandırma politikalarının birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Muğla, yaklaşık 1500 kilometrelik kıyı şeridiyle Türkiye'nin en önemli turizm merkezlerinden biridir. Turizm ve tarım sektörleri, ilin istihdam yapısının temelini oluşturmaktadır. Binlerce yıllık tarımsal üretim kültürüne sahip bir coğrafyada, 20-30 yıllık madencilik faaliyetleri için geniş ölçekli arazi tahsisi yapılması; kısa vadeli ekonomik kazanç ile uzun vadeli istihdam ve üretim hakkı arasında ciddi bir tercih anlamına gelmektedir.

Akdeniz havzasının iklim değişikliğine karşı kırılganlığı, Muğla'daki su kaynaklarının korunmasını hayati kılmaktadır. Yeraltı su seviyelerindeki düşüş eğilimi ve kuraklık riski karşısında, madencilik faaliyetlerine bağlı susuzlaştırma işlemleri, asidik maden drenajı ve ağır metal taşınımı riskleri içme ve kullanma suyu güvenliğini tehdit edebilecek niteliktedir. Su güvenliği, yalnızca çevresel değil, toplumsal ve ekonomik sürdürülebilirlik bakımından da temel bir güvenlik meselesidir.

Muğla, biyolojik çeşitlilik açısından Türkiye'nin en zengin illerinden biridir. 339 BET taksonu, 28 CITES kapsamlı tür ve toplam 2.518 takson ile 340 endemik türün varlığı; madencilik faaliyetlerinin yaratabileceği tahribatın geri dönüşsüz sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir. Tabiatı koruma alanlarının önemli bir bölümünün ve Kartal Gölü gibi özel koruma statüsüne sahip alanların ruhsat kapsamına alınmış olması, koruma mekanizmalarının etkinliği açısından ayrıca incelenmelidir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu hükme bağlamakta; çevrenin korunmasını Devletin ödevi olarak düzenlemektedir. Çevre politikaları anayasal bir yükümlülük alanıdır. Bu kapsamda, su havzalarının ve tarım alanlarının korunması 5216 sayılı Kanun uyarınca büyükşehir belediyelerinin görevleri

arasında yer almaktadır. Yerel yönetimlerin bu konudaki yetkileri ile merkezi idarenin ruhsatlandırma politikaları arasındaki uyumun da değerlendirilmesi gerekmektedir.

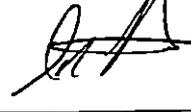
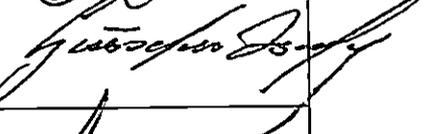
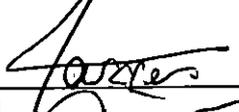
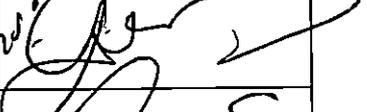
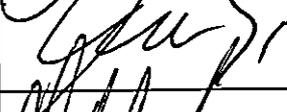
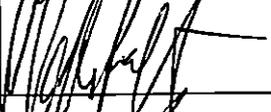
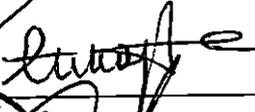
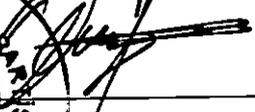
Muğla'da ruhsat yoğunluğu ve yeni ihale edilen sahalar birlikte ele alındığında, bölgesel ve su havzası bazlı ekolojik değerlendirmelerin yapılıp yapılmadığı; kümülatif etki analizlerinin yeterliliği, kamu yararı kavramının hangi ölçütlerle belirlendiği hususlarının ayrıntılı biçimde araştırılması zorunludur. Toprağını, suyunu ve üretim kapasitesini kaybeden bir kentin sosyal ve ekonomik yapısında meydana gelecek dönüşümün uzun vadeli sonuçları göz önünde bulundurulmalıdır.

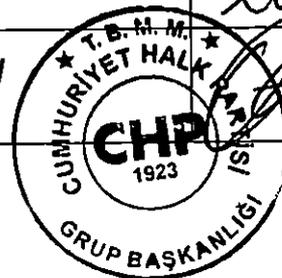
Cumhuriyetin ilk 80 yıllık döneminde verilen toplam maden ruhsatı sayısının 1.186 olduğu; buna karşılık son 20 yıllık dönemde verilen ruhsat sayısının 386 bine ulaştığı ifade edilmektedir. Bu veriler doğru ise, son 20 yılda verilen ruhsat sayısının önceki 80 yılda verilen ruhsatların katbekat üzerine çıktığı ve madencilik ruhsatlandırma politikasında tarihsel ölçekte olağanüstü bir artış yaşandığı anlaşılmaktadır. Ruhsat sayısındaki bu dramatik artışın mekânsal planlama, doğal varlıkların korunması, su havzaları, tarım alanları ve orman ekosistemleri üzerindeki etkilerinin; kamu yararı, sürdürülebilir kalkınma ve çevre hakkı çerçevesinde kapsamlı biçimde araştırılması gerekmektedir.

Bu nedenlerle Muğla ilinde yürütülen ve planlanan madencilik faaliyetlerinin çevresel, ekonomik, sosyal ve hukuki boyutlarıyla bütüncül biçimde incelenmesi; kalkınma modeli tercihinin kamu yararı, yaşam hakkı ve sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
2. Nail ÇİLİR	KOCAELİ	
3. Ferit ALPACI	Denizli Mu.	
4. Okan KONURALP	ANKARA MU	
5. Tamer Zekeriya ÖZÖZ	İstanbul	
6. Ayman Bantikyan	Bartın	
7. Ali Öztuna	K. Maraş	
8. GÜRSEL EROL	Elağz Mu.	
9. Gamze Taşcılar	Ankara Mu.	
10. Gamze Akkaya İlgezde	İstanbul	
11. Ali Fouz KASAP	Kütahya	
12. Behir POLAT	İzmir	
13. Seyit Teran	Ordu	
14. A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	
15. Cemal ENGİNYURT	İstanbul	

16.	Dr. İlhani Özcan AYGUN	Tekirdağ M.	
17.	Yunus Emre	157 MV	Zun
18.	Süleyman Bölbul	Aydın M.	Bölbul
19.	Orhan Sarıbal	Bursa	Bölbul
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

